

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 17. joulukuuta 2021
(OR. en)

13813/21

LIMITE

CORLX 609
CFSP/PESC 1083
COARM 226
CODUN 59

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON PÄÄTÖS asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukevista unionin tiedotustoimista

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2021/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa
tukevista unionin tiedotustoimista**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Yhdistyneiden kansakuntien (YK) yleiskokous hyväksyi 2 päivänä huhtikuuta 2013 asekauppasopimuksen (Arms Trade Treaty, ATT), ja se tuli voimaan 24 päivänä joulukuuta 2014. Kaikki unionin jäsenvaltiot ovat asekauppasopimuksen osapuolina olevia valtioita, jäljempänä 'osapuolet'.
- (2) Asekauppasopimuksen tavoitteena on ottaa käyttöön mahdollisimman tiukat yhteiset kansainväliset normit tavanomaisten aseiden laillisen kaupan sääntelemiseksi ja tavanomaisten aseiden laittoman kaupan estämiseksi ja poistamiseksi sekä niiden tarkoituksenvastaisten siirtojen estämiseksi. Keskeisiä haasteita ovat sopimuksen tehokas täytäntöönpano osapuolina olevien valtioiden toimesta ja sen saattaminen yleismaailmalliseksi pitäen mielessä, että kansainvälisen asekaupan säänteleminen on maailmanlaajuinen pyrkimys. Edistääkseen kyseisiin haasteisiin vastaamista neuvosto hyväksyi 16 päivänä joulukuuta 2013 päätöksen 2013/768/YUTP¹ laajentaen siten vientivalvontaan liittyvää unionin avustustoimintaa asekauppasopimusta koskeviin erityist toimiin. Tämän jälkeen 29 päivänä toukokuuta 2017 hyväksyttiin neuvoston päätös (YUTP) 2017/915² asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukevista unionin tiedotustoimista.

¹ Neuvoston päätös 2013/768/YUTP, annettu 16 päivänä joulukuuta 2013, asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa Euroopan turvallisuusstrategian puitteissa tukevista EU:n toimista (EUVL L 341, 18.12.2013, s. 56).

² Neuvoston päätös (YUTP) 2017/915, annettu 29 päivänä toukokuuta 2017, asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukevista unionin tiedotustoimista (EUVL L 139, 30.5.2017, s. 38).

- (3) Päätösten 2013/768/YUTP ja (YUTP) 2017/915 perusteella toteutetut toimet ovat auttaneet kumppanimaita monilla aloilla, jotka ovat tärkeitä aseiden siirron kansallisen valvontajärjestelmän perustamisessa ja kehittämisessä asekauppasopimuksen vaatimusten mukaisesti. Tiettyjen kumppanimaiden ei enää katsota olevan avun tarpeessa, ja ne poistetaan hankkeesta vaiheittain tai niitä ei enää oteta mukaan hankkeen kolmanteen vaiheeseen. Yhteistyötä on kehitetty monien sellaisten edunsaajamaiden kanssa, joihin ei aiemmin ollut kohdistettu muita unionin vientivalvontaan liittyviä avustustoimia. Tämä kuvastaa asekauppasopimuksen maailmanlaajuisia luonnetta. Joitakin näitä maita koskevat jatkotoimet ovat suositeltavia, jotta voidaan varmistaa, että edistyminen on kestävä, ja voidaan kannustaa näitä maita toteuttamaan itse alueellisia tiedotustoimia.
- (4) Sen lisäksi, että liitteessä mainittujen kumppanimaiden kanssa jatketaan toimia, on suositeltavaa soveltaa kysyntään perustuvaa lähestymistapaa, jolloin avustustoimet voitaisiin aktivoida niiden maiden pyynnöstä, jotka ovat todenneet asekauppasopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä tarpeita. Tällainen lähestymistapa on osoittautunut onnistuneeksi avun antamisessa maille, jotka ovat unionin apua pyytämällä ilmaisseet asekauppasopimusta koskevan sitoutumisensa ja vastuunottonsa. Tässä päätöksessä säilytetään näin ollen tietyt toimet, jotka ovat pyynnöstä maiden saatavilla, myös niiden maiden saatavilla, jotka eivät vielä ole asekauppasopimuksen osapuolia.

- (5) Tehokkaan asevientivalvonnan edistämisestä annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2020/1464¹ nojalla unionin apua on annettu useille unionin itäisessä ja eteläisessä lähinaapurustossa sijaitseville maille. Unioni tukee asekauppasopimuksen sihteeristöä asekauppasopimuksen täytäntöönpanossa neuvoston päätöksen (YUTP) 2021/649² mukaisesti. Unioni on myös jo pitkään toteuttanut kaksikäyttötuotteiden alalla vientivalvonnan avustustoimia, joilla tuetaan kaksikäyttötuotteiden tehokkaan vientivalvonnan luomiseen ja täytäntöönpanoon tarvittavien oikeudellisten kehysten ja institutionaalisten voimavarojen kehittämistä.
- (6) Unioni tukee myös joukkotuhoojaseisiin kuuluvien tuotteiden siirron tehokasta valvontaa koskevan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1540 (2004) täytäntöönpanoa. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1540 (2004) täytäntöönpanoa varten ja kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa koskevien unionin avustusohjelmien puitteissa kehitetyt tarkastukset parantavat kokonaisvalmiutta panna asekauppasopimus tehokkaasti täytäntöön, koska monissa tapauksissa kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa koskevat lait, siihen sovellettavat hallinnolliset menettelyt ja siitä vastaavat virastot ovat päällekkäisiä tavanomaisten aseiden vientivalvontaa koskevien lakien, siihen sovellettavien hallinnollisten menettelyjen ja siitä vastaavien virastojen kanssa. Siksi on ratkaisevan tärkeää varmistaa, että kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan alalla toteutettavat toimet ja asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukevat toimet koordinoidaan tarkasti keskenään, asekauppasopimuksen sihteeristöä tukeva toiminta mukaan luettuna.

¹ Neuvoston päätös (YUTP) 2020/1464, annettu 12 päivänä lokakuuta 2020, tehokkaan asevientivalvonnan edistämisestä (EUVL L 335, 13.10.2020, s. 3).

² Neuvoston päätös (YUTP) 2021/649, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2021, unionin tuesta asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukeville asekauppasopimuksen sihteeristön toimille (EUVL L 133, 20.4.2021, s. 59).

- (7) Tässä päätöksessä säädettyjen toimien suuren määrän vuoksi on perusteltua käyttää kahta täytäntöönpanevaa tahoa. Neuvosto ja komissio ovat valtuuttaneet Saksan talous- ja vientivalvontaviraston (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle, jäljempänä 'BAFA') aiempien vientivalvontaan liittyvien hankkeiden tekniseen täytäntöönpanoon. BAFAlla on siten paljon tietämystä ja asiantuntemusta. Expertise France on vastuussa unionin P2P-vientivalvontaohjelman kaksikäyttötuotteisiin liittyvistä hankkeista. Expertise Francen asema tämän päätöksen täytäntöönpanossa auttaa varmistamaan asianmukaisen koordinoinnin kaksikäyttötuotteisiin liittyvien hankkeiden kanssa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Unioni toteuttaa asekauppasopimuksen (Arms Trade Treaty, ATT) tehokkaan täytäntöönpanon ja yleismaailmallisen soveltamisen tueksi toimia, joilla on seuraavat tavoitteet:
 - a) aseiden siirron valvontavalmiuksien ja -asiantuntemuksen vahvistaminen tai kehittäminen asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa varten uusissa ja nykyisissä edunsaajamaissa esimerkiksi oikeudellisen avun sekä lupa- ja valvontaviranomaisten koulutuksen avulla;
 - b) yhteydenpito muihin maihin, myös asekauppasopimuksen muihin osapuoliin kuin valtioihin, jotta voidaan tukea sopimuksen maailmanlaajuisista soveltamista kansallisella, alueellisella ja monenvälisellä tasolla.
2. Edellä 1 kohdassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi unioni toteuttaa seuraavat hanketoimet:
 - a) yhteistyö asiantuntijayhteisön kanssa: näissä toimissa keskitytään tehostamaan yhteistyötä päätöksillä 2013/768/YUTP ja (YUTP) 2017/915 perustetun asiantuntijapoolin asiantuntijoiden kanssa ja niiden kesken sekä uusien asiantuntijoiden kanssa, erityisesti edunsaajamaista ja entisistä edunsaajamaista tulevien asiantuntijoiden kanssa asteittaisen hankkeesta poistamisen yhteydessä;

- b) kansalliset toimet: yksittäisille edunsaajamaille tarjotaan kansallisia toimia, jotka perustuvat asianomaisen edunsaajaan erityistarpeiden mukaan räätälöityyn kohdennettuun avustusohjelmaan;
- c) opintokäynnit: opintokäynnit tarjoavat edunsaajamaille tilaisuuden tutustua muiden asekauppasopimusta soveltavien maiden viranomaisiin ja virkamiehiin;
- d) lyhyen aikavälin kohdennettu apu, joka liittyy edunsaajamaiden esille ottamiin erityiskysymyksiin tai -ongelmiin;
- e) kouluttajien kouluttamista koskeva toimintamalli, johon kuuluu työpajoja ja verkkoalusta;
- f) alueellinen, alueiden välinen ja kansainvälinen toiminta vastauksena sellaisten edunsaajamaiden pyyntöihin, jotka haluavat oppia muiden maailman maiden kokemuksista;
- g) oheistapahtumat asekauppasopimuksen osapuolina olevien valtioiden konferenssin yhteydessä;
- h) päätöskonferenssi asekauppasopimusta koskevan tietoisuuden ja vastuunoton lisäämiseksi kumppanimaissa ja asiaankuuluvien sidosryhmien, esimerkiksi kansallisten parlamenttien, alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen sekä kansalaisyhteiskunnan edustajien keskuudessa.

Liitteessä on yksityiskohtainen kuvaus tässä kohdassa esitetyistä hanketoimista.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
2. Edellä 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hanketoimien teknisestä täytäntöönpanosta vastaavat Saksan liittovaltion talous- ja vientivalvontavirasto (*Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle*), jäljempänä 'BAFA' ja Expertise France.
3. BAFA ja Expertise France suorittavat tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä tarkoitusta varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä BAFAn ja Expertise Francen kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hanketoimien toteuttamiseksi on 3 499 892,39 euroa. Koko hankkeen arvioitu kokonaisbudjetti on 3 824 892,39 euroa. Rahoitusohjeen ulkopuolelle jäävä osuus arvioidusta budjetista katetaan Saksan liittovaltion hallituksen osarahoituksella.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetun rahoitusohjeen määrällä rahoitettavien menojen hallinnointiin sovelletaan unionin talousarvioon sovellettavia menettelyjä ja sääntöjä.

3. Komissio valvoo, että 1 kohdassa tarkoitettuja menoja hallinnoidaan asianmukaisesti. Tätä tarkoitusta varten se tekee tarvittavat sopimukset BAFAn ja Expertise Francen kanssa. Sopimuksissa määrätään, että BAFAn ja Expertise Francen on varmistettava unionin osuuden näkyvyys sen suuruuden mukaisesti.
4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitettut sopimukset mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle kyseisessä prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja kyseisten sopimusten tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja tiedottaa neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta hankkeen toteuttavien organisaatioiden säännöllisesti laatimien raporttien perusteella. Raportteja käytetään neuvoston suorittaman arvioinnin perustana.
2. Komissio toimittaa tietoja 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hanketoimien toteuttamisen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen sopimusten tekemisestä tai, jos kyseisiä sopimuksia ei ole sinä aikana tehty, kuuden kuukauden kuluttua päätöksen hyväksymispäivästä.

Tehty ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

LIITE

[...]
